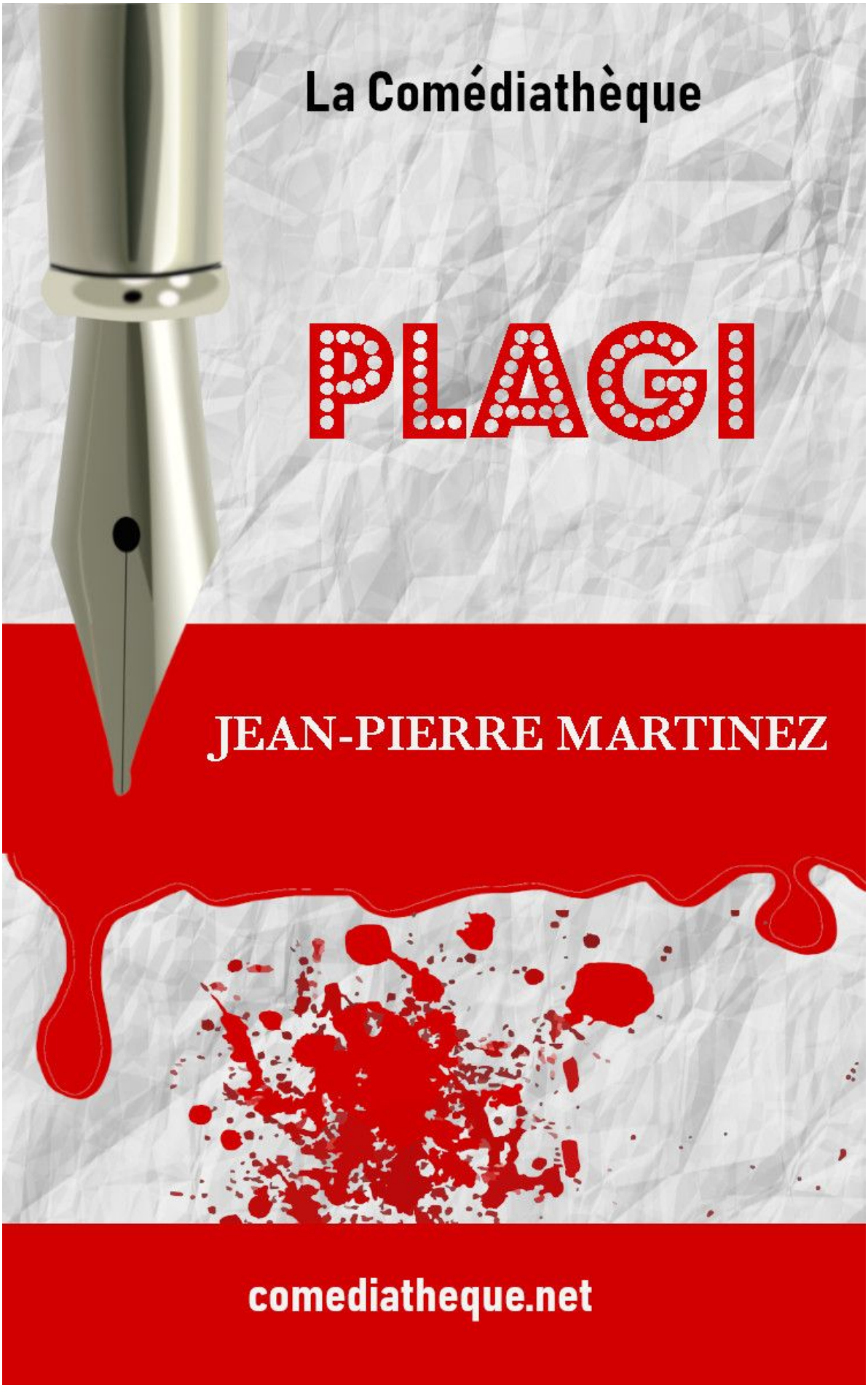

La Comédiathèque
PLAGI
JEAN-PIERRE MARTINEZ
comediatheque.net

**Aquest text es pot llegir i descarregar gratuïtament.
Qualsevol representació pública, professional o amateur, encara que sigui gratuïta, requereix una autorització prèvia i el pagament dels drets d'autor corresponents. Sol·licitar autorització:
https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/**

Plagi

Jean-Pierre Martinez

Traducció i adaptació de l'autor

Des que va publicar la seva primera novel·la d'èxit, guardonada amb el prestigiós Premi Llorer, l'Alexandre gaudeix de la fama i dels privilegis d'un escriptor d'èxit. A la Generalitat l'esperen per lliurar-li la Creu de Sant Jordi. Just abans de sortir de casa, rep la visita d'una desconeguda que podria engegar en orris la seva brillant carrera...

Personatges
Alexandre (Àlex)
Cristina (Cris)
Sacha

El personatge de Sacha pot ser interpretat per un home o una dona.
Repartiment: 1 home i 2 dones o 2 homes i 1 dona.

En aquesta versió, Sacha és una dona.

© La Comédiathèque

Escena 1

En una casa de Sarrià, a Barcelona, l'Àlex està assegut al seu escriptori, preparant el discurs. Entra la Cristina, elegant, amb aquell aire distingit de qui sempre s'ha mogut en els millors ambients.

Cris – Ja estàs a punt?

Àlex – Veig que tu encara no...

Cris – Ens sobra temps, no? Encara falten dues hores.

Àlex – És clar. A més, encara puc dir que no...

Cris – Rebutjar el Premi Nobel de Literatura pot donar un cert prestigi. Hi ha precedents. Jean-Paul Sartre, Bob Dylan...

Àlex – Diria que Dylan al final el va acceptar.

Cris – Però la Creu de Sant Jordi... No conec ningú que l'hagi rebutjada.

Àlex – Tens raó. Seria ridícul. M'esperaré que m'ofereixin el Nobel i llavors ja m'ho pensaré.

Cris – Tens el discurs preparat?

Àlex – Aquí el tens. Me l'estava aprenent. Tranquil·la, no és gaire llarg. No suporto els discursos...

Cris – Te'l faré recitar al cotxe.

Àlex – Què faria sense tu?

Cris – El mateix, suposo.

Àlex – Però no seria ni la meitat de divertit... *(La Cristina mira al seu voltant.)* Has perdut alguna cosa?

Cris – No has vist el meu mòbil?

Àlex – No... Vols que et faci una trucada?

Cris – Buscaré una mica més. Necessito pensar que encara soc capaç de trobar el mòbil tota sola.

Àlex – Preguntant-me a mi si l'he vist...

Cris – Espero que comencis el discurs donant les gràcies a la teva dona.

Àlex – Els agraïments els havia posat al final, però si vols que comenci per aquí...

Cris – M'enduré uns quants exemplars de la novel·la premiada, per si de cas.

Àlex – Ai, aquest Premi Llorer... De vegades em pregunto si no m'ha caigut una maledicció al damunt.

Cris – Per què ho dius?

Àlex – No he escrit res més des d'aleshores.

Cris – Abans tampoc no és que escrivissis gran cosa.

Àlex – Gràcies per recordar-m'ho.

Cris – Ja et tornarà a venir la inspiració. Només cal que trobis un tema.

Àlex – Sí...

Cris – A més, hi ha autors que escriuen una sola obra mestra al llarg de tota la vida. Alain-Fournier, per exemple. A part d'*El gran Meaulnes*...

Àlex – Sí, però ell va morir al front el 1914, un any després de publicar la novel·la. Això explica que no n'escrivís cap més...

Cris – Ja se sap que un premi com el Llorer de vegades costa anys de pair.

Àlex – I hi ha novel·listes que no el paeixen mai. De vegades penso que hauria fet més ben fet de continuar donant classes i publicant-me jo mateix els llibres.

Cris – Va, home... T'imagines fent classe de literatura en un institut dels afores, davant d'una quarantena d'analfabets amb xandall i caputxa?

Àlex – No exagerem. Llicenciat en filologia, amb les oposicions aprovades... No m'hauria calgut travessar les rondes. Hauria fet classe en un col·legi religiós, davant d'una vintena de nenes de papà amb faldilla de quadres, disposades a tot per treure bones notes sense obrir un llibre...

Cris – Molt bé... Vist així, ja entenc què enyores. Recorda'm que posi el control parental a la tele. Em fa l'efecte que quan no hi soc mires pel·lícules ben curioses.

Àlex – Com a novel·lista, la majoria de les meves admiradores són més a prop de la menopausa que de la pubertat.

Ella se li acosta i li fa una carícia.

Cris – Recorda que jo vaig ser la teva primera fan.

Àlex – Me'n recordo perfectament.

Es besen. Ella se separa d'ell.

Cris – Va, has d'acabar el discurs... Però, si ho trobes tant a faltar, et prometo que de tant en tant em tornaré a posar la faldilla de quadres.

Àlex – Per cert, abans no me n'oblidi, acabo de parlar amb en Marc.

Cris – Ah, sí...

Àlex – Ens convida a passar Nadal amb ells al xalet de Baqueira. Podríem aprofitar-ho per fer una sessió de signatures. Diu que a Vielha hi ha una llibreria magnífica que funciona d'allò més bé.

Cris – Ah, sí?

Àlex – És curiós: les burgeses de Sarrià no obren un llibre en tot l'any i, tan bon punt se'n van de vacances, corren a la llibreria més pròxima per comprar totes les novel·les premiades.

Cris – Aquestes burgeses, com tu en dius, són les teves lectores. En tot cas, són les que compren els teus llibres...

Àlex – Deu ser l'aire de muntanya. I és que t'hi avorreixes com una ostra, a les estacions d'esquí.

Cris – Sobretot si no esquies, com tu.

Àlex – Li he dit que vinguin a sopar a casa, ell i la Diana, la setmana que ve. Per què no dimecres?

Cris – Dimecres sopem a casa dels pares.

Àlex – Ah, sí, perdona... Com que normalment hi sopem dimarts...

Cris – Sí, però és l'aniversari de la mare. Ja te n'has oblidat?

Àlex – Diguem que no hi pensava... Llavors, dijous?

Cris – Dijous és la inauguració de l'exposició de la Carla en una galeria del carrer del Consell de Cent!

Àlex – Perdona. Això també se m'havia passat.

Cris – Si algun dia em deixes, pensa a substituir-me per una nina inflable i una agenda electrònica.

Àlex – Potser hauríem de moderar una mica la nostra vida social, no et sembla? Ens estem aburgesant.

Cris – Ara ho dius, però al cap d'una setmana ja t'avorriries... Bé, me'n vaig a acabar d'arreglar-me.

Surt la Cristina. L'Alexandre continua assajant el discurs.

Àlex – Honorable consellera, ara fa uns quants anys, en concedir el Premi Llorer a la meva novel·la *Una altra vida*, el jurat va reconèixer en mi un modest servidor de la llengua de Verdaguer. Avui em concediu la creu d'un cavaller, sant Jordi. Però em temo que el cavaller que teniu al davant s'assembla més a don Quixot. Perquè, per viure el somni d'escriure i, sobretot, per viure d'escriure, un autor novell primer ha de lluitar contra molins de vent...

Torna la Cristina.

Cris – Perdona que t'interrompi, però... hi ha una dona a la reixa del jardí. Diu que ve de molt lluny per demanar-te una dedicatòria. I que fa molt de temps que espera que li signis el llibre.

Àlex – Justament ara! I quina manera de presentar-se a casa nostra, sense avisar. D'on ha tret l'adreça, per cert? No sortim a la guia de telèfons. Potser a la guia de l'alta societat...

Cris – No ho sé, però hi insisteix. Seran cinc minuts. Més val treure-se-la de sobre ara; si no, tornarà. Què hi farem? És el preu de la fama. Al capdavall, són les teves admiradores les que ens donen de menjar...

Àlex – D'acord, li signaré el llibre.

Cris – Ja li he dit que no tenies gaire temps.

Àlex – Què he de dir? «Honorable consellera» o «Honorable senyora consellera»?

Cris – Ni idea...

Àlex – Quan tots els consellers eren homes, almenys no calia canviar la plantilla del discurs.

Cris – La faig passar...

Surt la Cristina.

Escena 2

L'Alexandre sospira, torna a seure i repassa el discurs, fent-hi algunes correccions.

Àlex – Don Quixot... No sé si no en faig un gra massa...

Entra Sacha.

Sacha – Me l'imaginava més jove...

Àlex – Perdoni, no l'havia vista entrar.

Sacha – Així és com viu un escriptor famós...

Àlex – Em sap greu. Un altre dia li hauria ofert un cafè i ens hauríem quedat a fer petar la xerrada, però ara vaig una mica just de temps.

Sacha – Ah, sí... La Creu de Sant Jordi... No es voldrà perdre una ocasió així.

Àlex – Com ho sap?

Sacha – M'ho ha explicat la seva dona... Vaja, suposo que és la seva dona. O la seva assistent... Potser totes dues coses.

Àlex – Entesos. Llavors ja sap que no la puc atendre gaire estona.

Sacha – No pateixi, no li robaré gaire temps.

Seu i es posa còmoda, contradient així el que acaba de dir. Ell queda una mica desconcertat.

Àlex *(irònic)* – Segui, segui, faltaria més... Volia que li dediqués el llibre, oi?

Sacha – Una dedicatòria, sí... *(Agafa un exemplar del llibre premiat de sobre l'escriptori i en mira la coberta.) Una altra vida*, el destí tràgic d'una dona que decideix desaparèixer i canviar d'identitat després d'un gran desengany amorós. Aquest llibre sí que m'ha canviat la vida.

Àlex – Gràcies.

Sacha – No he dit que me l'hagi canviada a millor...

Àlex – Em sap greu.

Sacha – A vostè també, per cert.

Àlex – La meva?

Sacha – Sí, el llibre també li ha canviat la vida. I en el seu cas, més aviat a millor...

Àlex – És cert...

Sacha – Un Premi Llorer no és poca cosa.

Àlex – Certament.

Sacha – Abans no havia escrit res de remarcable. I després, res de res...

Àlex – Molt delicat per part seva recordar-m'ho.

Sacha – En canvi, se sap vendre molt bé als mitjans. Articles als diaris, programes de televisió, conferències a l'estranger... Bravo, quina energia!

Àlex – La promoció forma part de la feina... Encara que no sigui el que més m'agrada.

Sacha – S'estimaria més escriure, m'ho imagino. Malauradament, només ha signat una novel·la d'èxit.

Àlex – Abans d'aquesta, n'havia escrit dues més.

Sacha – Sí... Però no tenen ni de bon tros la força que té aquesta, si m'ho permet. Gairebé es diria que no són del mateix autor.

Àlex – Eren obres de joventut. He madurat.

Sacha – En tot cas, després d'aquell Llorer inesperat, ha sabut treure molt de profit de la seva fama. Val a dir que, gràcies a la família de la seva dona, no li falten contactes a la premsa i a la política. El seu sogre és ambaixador, oi?

Àlex – Veig que s'ha informat prou bé... Com li deia, tinc pressa. Ha dut cap exemplar perquè l'hi signi?

Sacha – I per què? Aquí n'hi ha un munt, no?

Àlex – Ja ho veig... Com que m'han dit que ve de lluny, li dedicaré un exemplar i li demanaré que em deixi sol. *(Agafa un llibre de la pila.)* A nom de qui?

Sacha – Sacha.

Àlex – Com s'escriu?

Sacha agafa un exemplar, hi escriu una dedicatòria i el dona a l'Alexandre.

Sacha – Així.

L'Alexandre agafa el llibre, trasbalsat.

Àlex *(llegint la dedicatòria)* – «Al meu fan número u»... Normalment soc jo qui escriu les dedicatòries als meus lectors i qui les signa. No al revés...

Sacha – De signar sí que en sap...

Àlex – Escolti, estimada senyora...

Sacha – Sacha.

Àlex – Escolti, Sacha, es presenta a casa meva sense avisar. He tingut la cortesia de rebre-la tot i que tinc molta pressa. Però si ha vingut a insultar-me... Qui és, vostè, per començar?

Sacha – La veu de la seva consciència, potser. Si és que en té...

Àlex – On vol anar a parar, d'una vegada?

Sacha – Tots dos sabem prou bé que tot això és una mentida, oi?

Àlex – Tot això? Què?

Sacha – Vostè no va escriure aquesta novel·la. En va trobar el manuscrit en un tren.

Àlex *(desconcertat)* – No em digui que és per això que... *(Refent-se.)* Sí, això és el que explico al pròleg. Però, com sap, de Cervantes a Boris Vian, molts autors han utilitzat aquest recurs literari. Forma part de la ficció. No és la realitat.

Sacha – Vostè i jo sabem que, en aquest cas, és la pura veritat. I li he de reconèixer una cosa: apropiar-se d'un manuscrit aliè i tenir la barra de dir-ho al pròleg, convençut que tothom ho prendria per un recurs literari...

Àlex – És absolutament ridícul! En què es basa per afirmar una cosa així?

Sacha – Perquè el manuscrit el vaig escriure jo.

Entra la Cristina.

Cris – Amor meu, ara sí que hauríem de marxar... Si no volem fer esperar la consellera.

Àlex – Sí, sí, un segon.

Sacha – No pateixi, senyora. No voldria pas que el seu marit es perdés un altre guardó tan merescut.

Surt la Cristina.

Àlex – Què està dient?

Sacha – La veritat, i vostè ho sap més bé que ningú.

Àlex – Si el que em diu fos veritat, per què no m'ha vingut a trobar fins ara?

Sacha – Diguem que, no va ser un concurs literari, sinó un concurs de circumstàncies...

Àlex – No tinc temps per a jocs de paraules, ni estic d'humor. Li demano que marxi ara mateix.

Sacha – Si surto d'aquí, serà per anar a la redacció del diari de més tirada del país. Sap quin? Aquell on vostè escriu articles d'opinió de tant en tant. Segur que els interessarà molt la meva història.

Ell vacil·la un instant.

Àlex – Molt bé. L'escolto.

Sacha – Després de perdre el manuscrit, on havia invertit anys de feina, vaig passar una crisi molt forta.

Àlex – I suposo que no n'havia guardat cap còpia.

Sacha – Fa molt de temps. Escrivia a l'antiga: en fulls solts, amb ploma estilogràfica. Precisament anava a Barcelona per fer-ne fotocòpies i enviar-les a les editorials.

Àlex – Si és cert que vostè n'és l'autora, per què no el va tornar a escriure?

Sacha – Vostè també és escriptor. Un mal escriptor, però escriptor al cap i a la fi...

Àlex – Gràcies...

Sacha – Sap perfectament que no és tan senzill. Quan has treballat anys en un llibre, mesos refent cada paràgraf i tota una setmana donant voltes a una frase... No et queden forces per començar de zero si perds el manuscrit. I menys encara quan ni tan sols saps si algun editor es molestarà a llegir-ne una sola ratlla.

Àlex – O sigui que admet que no és fàcil aconseguir que et publiquin una novel·la i que algú se la llegeixi.

Sacha – Quan em vaig quedar sense la meva obra, vaig passar uns quants mesos estabornida. Després vaig caure en una depressió profunda. Fins i tot vaig intentar suïcidar-me...

Àlex – Sense èxit, doncs...

Sacha – Per desgràcia seva... Aleshores vaig decidir fer el que feia la protagonista al final de la novel·la: desaparèixer. Voluntàriament. Però no tenia diners. I no sabia fer res més que escriure. En comptes de començar una vida nova, vaig voltar per Catalunya i després pel món. M'havia convertit en una rodamon. Potser no hauria descobert mai el plagi, perquè vostè havia tingut la precaució de canviar el títol de la novel·la.

Àlex – I com ho va descobrir?

Sacha – Per pura casualitat, fullejant el llibre en una biblioteca.

Àlex – No té cap prova del que afirma...

Sacha – No em costaria pas trobar-ne. El manuscrit era en gran part autobiogràfic. Havia escampat per la novel·la referències personals que vostè ni es va molestar a dissimular. Tot és veritat. És la meva vida. La seva protagonista soc jo...

Àlex – Entesos...

Sacha – Tothom el va felicitar per haver retratat amb tant de realisme aquella dona ferida que vol inventar-se una altra vida. Esborrar els records i començar de zero sembla fàcil. Però els cadàvers sempre acaben surant.

Àlex – Em sap molt de greu.

Sacha – Li sap greu?

Àlex – No tenia cap manera de trobar l'autora. A més, com es pot arribar a perdre el manuscrit d'una novel·la?

Sacha – Em van assaltar. Va ser una agressió brutal. Em van robar la bossa i m'hi vaig resistir. A dins hi portava tota la meva vida i totes les esperances de refer-la. Em van deixar inconscient. De poc que no hi vaig deixar la pell...

Àlex – I després?

Sacha – Em vaig despertar en un llit d'hospital. Els lladres devien agafar el que els interessava i abandonar el manuscrit en un altre vagó o a l'andana d'una estació. Per a ells, allò no valia res...

Àlex – És clar.

Sacha – Suposo que és allà on el va trobar...

Àlex – Posem que sí.

Sacha – O potser va ser un parany per robar-me l'obra. Un parany que vostè havia encarregat?

Àlex – Ara ja desvarieja!

Sacha – Se'm va passar pel cap. Però segurament només va ser un robatori amb violència. Es devien endur una decepció: amb prou feines tenia diners per a les fotocòpies.

Àlex – Com vol que l'hagués localitzada? El manuscrit no portava ni el seu nom.

Sacha – Cert. Però tampoc no l'obligava ningú a apropiar-se de la meva novel·la.

Àlex – Vaig esperar dos anys abans de publicar-la.

Sacha – El temps de fer veure que l'havia escrit... i d'assegurar-se que l'autora no n'havia guardat cap còpia.

Àlex – Em semblava una llàstima que el públic es perdés la novel·la. Ara bé, no sabia que guanyaria el Llorer.

Sacha – I tanmateix va fer tot el que calia per guanyar-lo. Un Llorer no cau del cel.

Àlex – Després ja era massa tard. Em vaig veure atrapat en una cadena de mentides. A més, vostè mateixa ho ha dit: va ser vostè qui va decidir desaparèixer!

Sacha – Això vostè no ho sabia.

Àlex – I vostè, en aquella època, em va buscar?

Sacha – En tot cas, ara l'he trobat.

Àlex – Hauria vingut a veure'm si el llibre no hagués guanyat el Llorer?

Sacha – Probablement no.

Àlex – Sense mi, el manuscrit probablement no hauria vist mai la llum. I pel que fa a guanyar un premi literari...

Sacha – Total, que li hauria d'estar agraïda.

Àlex – I ara què fem?

Sacha – No ho sé. Què proposa?

Àlex – Què vol exactament? Que li torni la vida que hauria pogut tenir abans de decidir canviar-la? Aquella vida ja ha passat.

Sacha – Moltes gràcies.

Àlex – Les coses van així. Uns tenen sort i els altres no. Però el destí d'una persona no es decideix en una tirada de daus.

Sacha – O sigui que jo estava destinada a tenir una vida de merda i vostè a triomfar?

Àlex – Què vol, venjar-se?

Sacha – Encara no sé què vull. M'ho pensaré amb calma.

Àlex – Naturalment, estic disposat a compensar-la, sempre que arribem a un acord.

Sacha – De moment, només li demano que m'aculli a casa seva.

Àlex – Fa broma?

Sacha – Acabo de tornar a Catalunya. No tinc cap lloc on anar. Necessito instal·lar-me en algun lloc i pensar què en faig, de la meva vida. Segur que tenen una habitació de convidats...

Torna la Cristina.

Cris – Tot bé?

Àlex – Sí, sí, ja t'ho explicaré...

Sacha – Parlàvem de literatura.

Cris – Anem?

Sacha – Els deixo. Però els prometo que tornaré per continuar aquesta conversa tan apassionant...

Sacha surt. La Cristina mira l'Alexandre amb inquietud.

Fosc.

Escena 3

Torna la Cristina. Sona el telèfon fix. Ella despenja.

Cris – Sí, mama... Sí, sí, acabem d'arribar... Sí, ha anat tot molt bé. El discurs de la consellera ha estat molt emotiu. Dona les gràcies al papa. Sense ell no hauríem aconseguit que la consellera hi fos. Havien estudiat Dret junts, oi?... A Esade, és veritat... Sí, felicitaré l'Alexandre de part teva. Està aparcant el cotxe. Escolta, dimecres ja us explicarem com ha anat tot, d'acord? Sí, sé que us hauria fet il·lusió ser-hi, però no passa res. Vindreu la pròxima vegada... La pròxima vegada? I jo què sé... Sí, això, quan li donin la Medalla d'Or de la Generalitat! *(Fa una rialla una mica forçada.)* Apa, molts petons a tots dos.

L'Àlex torna just quan ella penja.

Àlex – Qui era?

Cris – La mare.

Àlex – Ah, sí...

Cris – Per què? Esperaves que et truqués algú?

Àlex – No, no...

Cris – Me la deixes veure?

Àlex – Qui? Vull dir, què...?

Cris – La medalla!

Àlex – Merda, em sembla que me l'he deixada al cotxe.

Cris – Caram... Es veu que t'importa ben poc. No estàs content?

Àlex – Sí, sí, i tant...

Cris – No em prenguis per idiota. Es nota que hi ha alguna cosa que t'amoïna des de fa estona.

Àlex – No és res, t'ho asseguro.

Cris – Des de la visita d'aquella dona, exactament.

Àlex – Quines coses que se t'acuden...

Cris – Qui és? La teva amant?

Àlex – Però, Cristina! Que l'has vista bé?

Cris – D'acord, no és gaire sexi. Però tampoc no és tan lletja que t'hagi de fer por. I abans t'he vist ben espantat.

Àlex – Demà en tornem a parlar, d'acord? Ara no tinc el cap gaire clar. Em sembla que m'he passat una mica amb el cava.

Cris – Només t'he vist beure una copa...

Àlex – O potser és el caviar, que se m'ha posat malament. Em sembla que no era gaire fresc... Fins i tot em pregunto si no era succedani de caviar. Tu creus que en una recepció de la Generalitat poden servir una cosa així? Home, fins i tot les retallades tenen un límit, no?

Cris – No penso esperar fins demà, Alexandre. Si m'has de dir alguna cosa, digues-me-la ara.

Pausa. Ell vacil·la.

Àlex – Tens raó. No hi guanyaria res ajornant-ho. Malauradament, he d'assumir les conseqüències dels meus actes. Tard o d'hora havia de passar...

Cris – Ara sí que em fas por. A veure?

Àlex – Costa de dir...

Cris – És la teva amant?

Àlex – Tot seria més fàcil si ho fos.

Cris – O sigui que no és la teva amant.

Àlex – Més aviat una amant... dels meus diners. Em podria fer xantatge.

Cris – I amb què et podrien fer xantatge? L'únic assumpte amb la justícia que arrossegues és aquella detenció per profanar una tomba.

Àlex – És veritat.

Cris – Et van deixar anar quan van veure que anaves completament begut i que era la tomba del teu propi pare.

Àlex – Només m'hi havia pixat. Una aposta estúpida que havia fet amb mi mateix.

Cris – Per tant, no et poden fer xantatge per això.

Àlex – No, per desgràcia.

Cris – Aleshores, què?

Un altre silenci.

Àlex – I si et digués que tota la meva vida està construïda sobre una mentida?

Cris – Una mentida...?

Àlex – Pitjor. Una estafa. Una estafa intel·lectual.

Cris – T'escolto...

Àlex – Tu mateixa ho has dit abans. Havia escrit altres coses, sí, però tothom coincideix que la novel·la del Llorer és l'obra de la meva vida.

Cris – I...?

Àlex – I si aquest llibre no fos meu... *(Ella no sembla gens sorpresa.)* No dius res...?

Cris – Estic pensant.

Àlex – Pensant? Et dic que estàs casada amb un plagiari i et poses a pensar?

Un altre silenci.

Cris – Sempre he pensat que aquell llibre no el podies haver escrit tu.

Àlex – Doncs t'ho confirmo: el llibre no és meu.

Cris – Sí, ja ho he entès.

Àlex – I no et fa ni fred ni calor?

Cris – Vam decidir junts publicar-lo. Junts el vam promocionar. És una mica com si fos el nostre fill. El fill que no vam arribar a tenir.

Àlex – Doncs aquest fill no és meu...

Cris – Ja ho sé.

Àlex – I com ho saps? Només perquè no em creus capaç d'haver escrit una obra mestra com aquesta?

Cris – Vaig veure el manuscrit. La lletra no era teva.

Àlex – I per què no em vas dir res?

Cris – No hauríem pogut conviure amb aquella mentida.

Àlex – Així que vas preferir que visquéssim la mateixa mentida, però cadascú pel seu compte...

Cris – Fins ara ens ha anat prou bé, no? I hauríem pogut continuar així perfectament.

Àlex – Malauradament, aquella dona ha vingut a trucar a casa. I des d'ara res no podrà ser com abans.

Cris – Depèn.

Àlex – Ah, sí? De què?

Cris – Sempre es pot arribar a un acord.

Àlex – Sí... També ens haurem de posar d'acord amb la nostra consciència.

Cris – Això ja fa molt de temps que ho vam fer, no?

Àlex – I què més saps, a part que aquest fill no és meu?

Cris – No sé qui és el pare, si és això el que em preguntes. Però des que ha vingut aquella dona, em sembla que sé qui és la mare.

Pausa.

Àlex – Com vas poder deixar que fes una cosa així?

Cris – Per amor, senzillament. I també, ho reconec, per ambició. Tenies tantes ganes de viure aquella vida... La vida d'un escriptor. I l'has viscuda.

Àlex – Però no soc més que un impostor. I la nostra vida és una mentida. Tu ho sabies. M'ho hauries d'haver impedit...

Cris – No canviïs ara els papers, eh?

Àlex – Tens raó. El pocavergonya soc jo. Em deixaràs?

Cris – Si t'hagués volgut deixar, ho hauria fet aleshores. Ara ja no podem triar. Som tots dos al mateix vaixell.

Àlex – I el vaixell s'enfonsa.

Cris – No ens precipitem. I sobretot, res de pànic. Hem de pensar. Què tens pensat fer?

Àlex – No ho sé... Potser el millor seria suïcidar-me. Almenys seria un final de novel·la...

Cris – No diguis bestieses. Ets massa covard per suïcidar-te.

Àlex – Caram, sí que tens una bona opinió de mi. No sé com t'ho has fet per continuar casada amb mi tots aquests anys. Per continuar estimant-me...

Cris – El que estimo és la nostra parella. La nostra complicitat. Som còmplices, Alexandre. No et deixaré a l'estacada. I no penso deixar que aquesta dona ens destrossi.

Àlex – En aquest cas, qui li ha destrossat la vida soc més aviat jo...

Cris – D'altra banda, si el manuscrit es va publicar va ser perquè tu ja tenies un nom.

Àlex – I sobretot pels contactes de la teva família...

Cris – Aquella dona probablement no hauria arribat a triomfar mai, encara que hagués escrit una obra mestra.

Àlex – Sí, és més o menys el que li he començat a explicar... Però em temo que no n'hi haurà prou.

Cris – Sense aquell concurs de circumstàncies, tu no hauries arribat a ser famós, però ella tampoc no hauria sortit de l'anonimat. Tothom sap que no es guanya el Llorer enviant un manuscrit per correu a una editorial de prestigi. El pes de l'origen social és enorme. Calen contactes.

Àlex – Tens raó. Amb el geni no n'hi ha prou. Si no, Van Gogh hauria estat multimilionari. Els seus quadres es van acabar venent, sí, però després de mort. I només van enriquir els especuladors.

Cris – És clar. És injust, però és així. Els diners van allà on hi ha diners i l'èxit atrau l'èxit. El preu d'un artista el fixa el mercat de l'art, no el talent. Si no, no exposarien

tota aquella merda als museus d'art contemporani. I en literatura passa exactament el mateix.

Àlex – Em feia por que la meva dona em repudiés en confessar-li aquesta falta moral imperdonable. Gairebé em sap greu que no ho hagi fet.

Cris – Només faltaria que ara em vinguessis a donar lliçons de moral!

Àlex – Som uns monstres, Cristina. Més valdria que ho confessés tot ara mateix...

Cris – Ni parlar-ne. Et recordo que jo també ho puc perdre tot amb aquest escàndol! Començant pel meu honor!

Àlex – El teu honor?

Cris – La meva reputació, si ho prefereixes. Per no parlar de la dels meus pares... Ho vaig deixar tot per ocupar-me de la teva carrera! T'imagines l'escàndol si la premsa se n'assabentés? La mama no ho resistiria... Ja té el cor delicat.

Àlex – Sí, però ja no podem fer com si no hagués passat res. Aquesta mala pècora no ens deixarà en pau.

Cris – Et fa xantatge?

Àlex – De moment, no. Només m'ha demanat si es podia allotjar a casa.

Cris – Allotjar-se aquí?

Àlex – Provisionalment, suposo. Diu que no sap on anar...

Cris – I què li has contestat?

Àlex – De fet, no tenia gaire alternativa. *(Sona el timbre.)* Deu ser ella...

Es miren, amoïnats.

Cris – Ara li obro.

Fosc.

Escena 4

No hi ha ningú a la sala. Entra Sacha, amb poca roba o en pijama, amb tota la pinta d'acabar-se de llevar. Torna a sortir i reapareix amb una tassa de cafè. Seu a l'escriptori i adopta un posat solemne. Entra l'Alexandre. Li fa ben poca gràcia veure-la instal·lada al seu lloc.

Àlex – No s'estigui de res... Faci com si fos a casa seva.

Sacha – Si va comprar aquesta casa amb els diners del Llorer, en certa manera sí que soc una mica a casa meva...

Àlex – És una casa de família. Ens ve dels meus sogres.

Sacha – Sempre havia somiat tenir un despatx com aquest... La ploma és una Montblanc?

Àlex – Em sembla que sobrevalora el que pot reportar un Llorer, a banda de la glòria.

Sacha – De debò?

Àlex – No es pensi que un simple premi literari li hauria obert les portes de l'alta societat. Per entrar en aquest club cal molt més, cregui'm.

Sacha – O sigui que em queda del tot fora de l'abast.

Àlex – Per tenir èxit, sap?, no n'hi ha prou amb el talent.

Sacha – Vostè n'és la prova. És un autor d'èxit i de talent no en té gens.

Àlex – Per triomfar en aquest ofici cal molt d'esforç, paciència, habilitat... I també moltes renúncies i concessions. T'has d'empassar molts gripaus pel camí.

Sacha – No dubto que en sigui tot un expert, d'això.

Àlex – Escriure és un art, és clar. Però no és el més difícil d'aquesta feina. Si més no, no és la part més ingrata. En certa manera, l'envejo...

Sacha – Canviem-nos els papers! Vostè al meu lloc i jo al seu...

Àlex – No és tan fàcil.

Sacha – Ah, no?

Àlex – Per què no fem un tracte?

Sacha – Vostè es queda els honors i em torna els diners?

Àlex – Pensava més aviat a repartir-nos els drets d'autor. Confidencialment, és clar.

Sacha – És clar.

Àlex – Estaria disposat a anar a mitges.

Sacha – Durant tots aquests anys, vostè ha recollit els fruits de la meva feina. Per no parlar de la glòria. Com pensa reparar aquesta injustícia?

Àlex – Podríem pactar una quantitat a tant alçat pels drets anteriors, evidentment. Més un percentatge sobre els drets que es generin a partir d'ara. Què li sembla?

Sacha – Ja ho veurem...

Àlex – M'he construït una reputació dia rere dia. Any rere any. Mentrestant, vostè havia desaparegut. Voluntàriament. Per fer la seva volteta al món tota sola...

Sacha – Total, que gairebé és deshonest per part meva venir-li a reclamar res, avui.

Àlex – No arribaria a dir tant. Però vostè també podria beneficiar-se del que he aconseguit, en comptes de fer-ho miques tot plegat.

Sacha – I jo què hi guanyo?

Àlex – Diners! Això sí, hauria de continuar a l'ombra.

Sacha – Caram, quina oferta!

Àlex – El meu editor no para de demanar-me una altra novel·la. Podríem col·laborar. Li proposo un tracte en què tots dos sortim guanyant: el seu talent, la meva fama. I els drets, a mitges.

Sacha – Després de robar-me una novel·la, vol que li escrigui les següents d'amagat? S'ha de reconèixer que té molta barra.

Àlex – Pensi-s'ho bé. Un plet per plagi duraria anys. Jo tindria els millors advocats. I ningú no sap com acabaria. Hi perdríem molt de temps tots dos. I, si ho he entès bé, vostè ja n'ha perdut prou, de temps.

Sacha – M'impressiona el seu cinisme. Però reconec que els seus arguments tenen un cert pes.

Àlex – La deixo que s'ho pensi.

Surt l'Alexandre.

Escena 5

Sacha s'aixeca i es passeja per la sala com si en fos la mestressa. Entra la Cristina.

Cris – Tot bé? Li falta res?

Sacha – La veritat és que tinc una mica de gana. Tindria alguna cosa per sucar al cafè?

Cris *(irònica)* – Vol que li vagi a buscar uns croissants?

Sacha – No es molesti, per favor. Si avui la minyona té festa...

Cris – Em sembla que a l'armari de la cuina hi ha melindros.

Sacha – Melindros? Quina temptació! Després hi donaré un cop d'ull...

Cris – Jo no els suporto, però al meu marit li encanten.

Sacha – És clar, si no troba res millor on sucar el melindro...

Cris – Té intenció de quedar-se gaire temps aquí?

Sacha – Encara no ho sé. Depèn...

Cris – De què?

Sacha – Del seu marit, d'entrada. Tenim un assumpte pendent. M'ha proposat que li escrigui les pròximes novel·les a l'ombra. No l'hi ha explicat?

Cris – No em prengui per imbècil. El meu marit no té secrets per a mi. M'ho ha explicat tot.

Sacha – Em sap greu per vostè. L'acompanyo en el sentiment, de debò.

Cris – Ah, sí?

Sacha – Es pensava que estava casada amb un gran novel·lista. I resulta que només és la dona d'un vulgar plagiari...

Cris – Què vol?

Sacha – Amb qui s'hauria hagut de casar és amb mi.

Cris – No em digui que és això el que vol... Però si és així, sàpiga que faria el que fos per l'home que estimo. No li prometo que em casaré amb vostè, és clar, però si li agraden les dones madures...

Sacha esclata a riure.

Sacha – A vostè tampoc no li falta barra!

Cris – M'ho prenc com un elogi.

Sacha s'acosta a la Cristina i li posa una mà a la galta.

Sacha – I jo, li agrado? *(La Cristina sembla torbada un instant, abans de refer-se.)* Al capdavall, el geni soc jo. I amb ell es va casar pel seu talent, no?

Cris – No només per això.

Sacha – I jo en podria escriure més, de novel·les...

Cris – Si és així, per què no ho ha fet encara?

Sacha – No he dit pas l'última paraula.

Cris – Segons l'Alexandre, la història que explicava en aquella primera novel·la era la seva pròpia història. Potser ja no té res més per explicar.

Sacha – Els novel·listes sempre expliquem una mica la nostra vida, no?

Cris – Sí... Per això, amb els anys, cada cop tenim menys coses interessants a dir. No sé si contractar-la perquè li escrigui els llibres seria tan bon negoci...

Sacha – Sempre podria explicar la seva vida, la de vostè. Em sembla apassionant...

Cris – La vida d'alguns estafadors és més emocionant que la de la majoria de la gent honrada. Sobretot si la gent honrada, com vostè, viu instal·lada en el paper de víctima.

Sacha – O sigui que la veritable artista de la casa és vostè.

Cris – Pel que fa a la seva fecunditat literària, en tot cas, em sembla que ja fa temps que ha arribat a la menopausa.

Sacha – El seu marit és estèril. No ha estat capaç ni de fer-li un fill.

Cris – No es fiqui en la nostra història d'amor. No la podria entendre.

Entra l'Alexandre i sent el final de la conversa.

Àlex – Parlàveu de mi?

Cris – Us deixo...

Surt la Cristina.

Escena 6

Àlex – No es passi de la ratlla, l'aviso.

Sacha – Si no, què?

Àlex – Sé que no té gaire bona opinió de mi, però no em subestimi.

Sacha – Ho intento... Reconec que no és fàcil... M'hi esforçaré, l'hi prometo.

Àlex – Li he fet una proposta.

Sacha – I m'ho estic rumiant, cregui'm... *(Pausa.)* Encara el té?

Àlex – Què?

Sacha – El manuscrit!

Àlex – No...

Sacha – El va destruir, oi? Per esborrar la prova del seu delicte?

Àlex – Per què? El voldria recuperar?

Sacha – Entendrà que per a mi aquest manuscrit té un valor sentimental.

Àlex – I vostè entendrà que, si encara el tingués, no l'hi tornaria a canvi de no res.

Sacha – Per tant, ja no el té.

Àlex – Diguem que... no sé on l'he posat.

Sacha – És tan estúpid que gairebé em venen ganes de creure'l.

Àlex – I jo? L'he de creure per força?

Sacha – En quin sentit?

Àlex – I si juga de catxa?

Sacha – En aquest cas ja hauria guanyat. De seguida em va ensenyar les cartes.

Àlex – Però em podria negar a pagar.

Sacha – Ha jugat i ha perdut. Els deutes de joc són sagrats. I sap què els passa als que es neguen a pagar.

Àlex – De vostè no en sabem res.

Sacha – Ja l'hi he dit. La novel·la és autobiogràfica.

Àlex – Però d'això ja fa uns quants anys. Vostè ja no és el personatge d'aquella novel·la. I jo tampoc no soc ben bé la persona que la va signar.

Sacha – El conec prou per saber que no s'arriscarà.

Àlex – A què?

Sacha – Pagarà per tenir pau. A vostè, la policia li importa menys que la pòlissa d'assegurança. L'assegurança d'una vida tranquil·la, amb una medalleta de tant en tant per premiar les bones notes que ha tret copiant.

Àlex – Així doncs, el que vol són diners.

Sacha – Es quedaria més tranquil si fos això, oi?

Àlex – Què més podria voler?

Sacha – Sap què se sent quan et prenen la teva obra? Quan veus un text teu, escrit amb la teva pròpia sang, signat per algú altre?

Àlex – No...

Sacha – Deu ser com quan a una dona li prenen el fill tot just acabat de néixer i el donen a un desconegut.

Àlex – Això jo no ho volia. Aquell manuscrit era una criatura abandonada. Qui em diu que no va ser vostè qui la va abandonar?

Sacha – Voluntàriament, vol dir?

Àlex – Com un missatge en una ampolla llançada al mar. Amb l'esperança que algú la recollís... El seu salvador... I que li fes la promoció a vostè...

Sacha – Si ho entenc bé, gairebé mereixeria una altra medalla per haver respost al meu senyal de socors.

Àlex – Aquest manuscrit no l'hi vaig robar.

Sacha – Cert. No crec que hagués tingut prou valor per atracar-me. La seva especialitat és més aviat robar per oportunisme, no?

Àlex – Té raó, soc un covard. Però no soc cap criminal. Alguna vegada he pagat per anar al llit amb algú, però no he violat mai ningú.

Sacha – Bé, més val que me'n vagi a vestir...

Sacha surt.

Escena 7

Torna la Cristina.

Àlex – Ja no suporto veure-la cada dia aquí al mig de la sala. Escarxofada al nostre sofà. Quan no s'instal·la directament al meu escriptori...

Cris – Sí, però, en certa manera, tampoc no ens va malament tenir-la a mà.

Àlex – Tu trobes?

Cris – Almenys sabem que no s'està confessant amb el primer capellà que troba i explicant-li fil per randa tota la història.

Àlex – O al bar de la cantonada, borratxa com una sopa, explicant les seves penes al cambrer.

Cris – Sí, això seria més del seu estil... Per no parlar del risc que vagi a vendre l'exclusiva a la premsa sensacionalista o a una cadena de televisió, és clar.

Silenci.

Àlex – Em vas dir que havies vist el manuscrit.

Cris – Sí.

Pausa.

Àlex – Saps què se n'ha fet?

Cris – De qui?

Àlex – Del manuscrit! Un dia el tenia al calaix del meu escriptori, el que es tanca amb clau. I l'endemà ja no hi era.

Cris – Havien forçat el calaix?

Àlex – No, i només tu pots saber on amago la clau.

Silenci.

Cris – D'acord. El vaig agafar jo.

Àlex – Ja m'ho ensumava...

Cris – O sigui que ho sabíem tots dos, de fet.

Àlex – Puc arribar a entendre que decidissis callar en descobrir que jo no era el veritable autor de la novel·la. Però per què vas agafar el manuscrit?

Cris – Una assegurança de vida, suposo...

Àlex – Una assegurança? Contra què?

Cris – Per si l'èxit et pujava al cap i em volies deixar per una altra de més jove.

Àlex – Així que encara el tens?

Cris – Sí...

Àlex – Cada dia et descobreixo una mica més, Cristina.

Cris – Em prenies per una bleda, oi?

Àlex – Jo em pensava que movia els fils d'aquesta comèdia sinistra. I al final resulta que només era un titella.

Cris – Però tu ets qui està sota els focus, amor meu...

Àlex – I qui acabarà a l'ombra també seré jo.

Cris – Series capaç de vendre l'ànima al diable per un acudit enginyós. Aquest és el teu problema.

Àlex – Imagina't per tota una novel·la, doncs...

Silenci.

Cris – Ens en podríem desfer...

Àlex – Del manuscrit?

Cris – De l'autora.

Àlex – Estàs boja!

Cris – Si desaparegués, ningú no la buscaria. Ella mateixa va organitzar la seva desaparició. Oficialment ja està desapareguda!

Àlex – Espero que facis broma.

Cris – És clar que faig broma... Què proposes, doncs?

Àlex – Negociar. No tenim més remei. Però encara no estic segur que es conformi amb diners.

Cris – S'hi conformarà. Amb diners es pot comprar tot. Tot depèn de la quantitat...

Àlex – Fins a quant podem arribar?

Cris – Quant diries que val la teva reputació?

Àlex – Gràcies per no haver-me preguntat quant val el meu honor...

Fosc.

Escena 8

Sacha està estirada al sofà, adormida. Es diria que és morta. Entra la Cristina amb un ganivet a la mà. S'hi acosta, com si dubtés.

Sacha – No és tan fàcil matar algú, sap? Sobretot amb una arma blanca.

Cris – Només em volia tallar un tros de llonganissa. En vol?

Sacha *(incorporant-se)* – No, gràcies. Soc vegetariana.

Cris – Ja m'ho hauria d'haver imaginat.

Sacha – Ah, sí? I per què?

Cris – No ho sé... Potser aquesta tendència seva a posar-se sempre de part de les víctimes. Dels que estan destinats a l'escorxador. És creient?

Sacha – Crec en la reencarnació. La roda gira. I al capdavall haurem interpretat tots els papers.

Cris – Ja ho veig... I la pròxima vegada, els primers seran els últims... És el que jo deia. Canviï reencarnació per resurrecció i, al cap i a la fi, aquesta visió del món és ben catòlica.

Sacha – Fins i tot en aquesta vida som els nostres propis botxins, no li sembla? Som víctimes dels nostres propis dimonis.

Cris – Si la roda gira, doncs, acabarà plagiant-se a si mateixa...

Sacha – Ves a saber... Potser el seu marit i jo som la cara i la creu d'una mateixa medalla. La Creu de Sant Jordi.

Cris – Sempre m'ha agradat més sant Jordi amb l'espasa que amb un llibre... La mataré.

Sacha – I si m'assassina, s'estarà assassinant vostè mateixa.

Cris – Vostè sí que es pensa que és Jesucrist.

Sacha – Qui porta una creu penjada al coll és vostè...

Cris – La porto com un estendard.

Sacha – Sí. L'estendard de la seva classe social. Només lluita per conservar els seus privilegis.

Cris – Jo no paro l'altra galta. La meva religió és de conqueridors. És la de les croades. Jo no em recreo en el paper de víctima, com vostè.

Sacha – Prefereix el bàndol dels botxins?

Cris – Prefereixo el bàndol dels vencedors. I vostè no?

Sacha – No vull haver de triar. «Soc un ésser humà, i res del que és humà no m'és aliè.»

Cris – També és filòsofa?

Sacha – És de Terenci. Un autor llatí que va viure gairebé dos segles abans de Crist.

Cris – En té més, de frases com aquesta?

Sacha – «Soc la ferida i el ganivet. Soc la bufetada i la galta. Soc els membres i la roda del suplici. I la víctima i el botxí!»

Cris *(irònica)* – Que bonic...

Sacha – És de Baudelaire.

Cris – Ha llegit *Les flors del mal*?

Sacha – I vostè? Les ha llegides de debò, o només en coneix les quatre citacions de rigor per lluir-se als sopars de societat?

Cris – En tot cas, no em fan cap llàstima els que no es volen tacar les mans de sang quan toca caçar, però apareixen de seguida a l'hora de repartir-se la presa.

Sacha – Vigili amb els tòpics sobre els vegans. Hitler també era vegetarià.

Cris – És veritat que sembla saber de què parla.

Sacha – De Hitler?

Cris – De crims. Abans deia que no és fàcil matar algú amb una arma blanca.

Sacha – El més complicat és desfer-se del cos després.

Cris – O sigui que parla per experiència...

Sacha – Mentre vostès s'omplien les butxaques amb els meus drets d'autor, jo les vaig passar magres...

Cris – Em sap molt de greu...

Sacha – Diuen que la necessitat no té llei. Més aviat és per necessitat que acabem fora de la llei. Vostès estan per damunt d'aquestes coses, és clar. En el seu món, la llei la fan vostès.

Cris *(irònica)* – Em sembla entendre que va tenir una infantesa desgraciada... En vol parlar?

Sacha – És curiós, tothom vol que li expliqui la meva vida. I això que ja l'he explicada en bona part a la novel·la.

Cris – D'aquesta novel·la, en vam fer un èxit nosaltres. Sense nosaltres, se l'hauria hagut de publicar pagant de la seva butxaca. I avui fins i tot vostè ja l'hauria oblidada.

Sacha – Potser...

Cris – I, francament, miri's una mica...

Sacha – Què?

Cris – I escolti's també. «Què?» Al nostre món, com vostè diu, diem «Com diu?».

Sacha – No fotis!

Cris – No té la classe d'una escriptora. A la tele quedaria fatal. Per què no ho deixa en mans dels professionals? Tots hi sortiríem guanyant.

Sacha – O sigui que proposa que ens repartim la feina. Al seu marit li falta estil quan escriu i a mi em falta estil quan parlo. Per tant, jo li escric els llibres i ell parla per mi?

Cris – Per què no? En el fons, és una mica la història de Cyrano de Bergerac, no? El coneix, Cyrano?

Sacha – La veritat és que em fa venir ganes de vomitar. Com ha pogut viure amb això tots aquests anys? I viure d'això.

Cris – En literatura tothom plagia tothom, ja ho sap. Des que el món és món. Si fos cap crim, ja se sabria.

Sacha – En tot cas, és un delicte. I una falta moral, és clar. Però vostè no té moral.

Cris – Què vol? Ja és hora que ens digui què vol. Diners?

Sacha – De tota manera, no tenen res més per oferir-me. Al capdavall, té raó vostè. No soc prou dòcil per fer el numeret de circ que em demanarien que fes per acceptar-me en aquest món de merda.

Cris – Em sembla raonable. Quant?

Sacha – Un milió.

Cris – Al guanyador del Llorer li donen un xec de deu euros.

Sacha – Sense comptar tot el negoci que hi ha al darrere... Centenars de milers d'exemplars venuts. Les aparicions a la tele. Les conferències amb totes les despeses pagades...

Cris – Aquell Llorer tampoc no es va vendre tant.

Sacha – Em sembla sentir un punt de retret en la seva veu... O sigui que la novel·la que vaig escriure amb prou feines era digna de dur la signatura del seu il·lustre marit, oi?

Cris – Entendrà que ens caldrà una mica de temps per reunir els diners.

Sacha – No tinc pressa. Els dono vint-i-quatre hores.

Cris – I necessitarem garanties. Per assegurar-nos que ens deixarà en pau definitivament.

Sacha – Quines garanties?

Cris – Una carta escrita de puny i lletra per vostè, en què renunciï a tots els drets sobre la novel·la a canvi d'aquesta quantitat. I en què es comprometi a no emprendre cap acció legal.

Sacha – D'acord.

Cris – Li he preparat el text. Només l'haurà de copiar.

Sacha – Ara em toca copiar a mi, doncs...

Cris – Perdoni?

Sacha – Fa uns quants anys va ser el seu marit qui va copiar un llibre sencer que no havia escrit ell.

Cris – Un milió i ni un cèntim més. Després, desaparegui de les nostres vides.

Sacha – Comptin amb mi. Desaparèixer és la meva especialitat. Però amb un milió serà molt més fàcil. Doni'm el paper.

Cris – Aquí el té.

Sacha – Molt bé. Me'n vaig a fer els deures a l'habitació... Tornaré tan bon punt els hagi acabat. Després em deixarà veure la tele?

Sacha surt.

Escena 9

Entra l'Alexandre.

Àlex – Acabo de parlar amb el meu agent. Em proposen d'adaptar la meva novel·la al teatre...

Cris – És el que sempre havies somiat, no?

Àlex – De debò he dit la meva novel·la?

Cris – Potser no és la teva novel·la, però és el nostre Llorer.

Àlex – Tens raó. Aquest èxit és nostre.

Cris – Sí.

Àlex – Fins i tot en vaig reescriure alguns passatges. Tal com el vaig trobar, tampoc no era tan bo...

Cris – I estava ple de faltes d'ortografia.

Àlex – Has parlat amb ella?

Cris – Sí.

Àlex – I què vol?

Cris – Un milió. I quedem en paus.

Àlex – És car... Els tenim?

Cris – Sí, en una assegurança de vida. Ens quedarem sense assegurança de vida, doncs. De tota manera, no tenim fills.

Àlex – Llavors puc dir que sí a l'adaptació teatral?

Cris – Val més que els facis esperar una mica. Voldria comprovar encara un detall...

Àlex – D'acord. Els tornaré a trucar.

Ell surt. La Cristina també surt i torna amb el manuscrit.

Fosc.

Escena 10

Sacha fulleja la novel·la guardonada amb el Llorer. Entra la Cristina.

Sacha – És ben curiós que una novel·la, un cop impresa, sembli molt més intel·ligent que quan encara és un manuscrit.

Cris – I si el llibre, a més, duu la faixa vermella d'un premi literari...

Sacha – Van fer bé de canviar el títol. El meu no era gaire reeixit.

Cris – Quin era, que no me'n recordo?

Sacha – *Memòries d'una amnèsica*. Em vol parar una trampa?

Cris – Té la carta que li vaig demanar?

Sacha – Aquí la té.

Sacha li allarga la carta.

Cris – Molt bé...

La Cristina examina la carta.

Sacha – Hi ha res que la preocupi?

Cris – Més aviat em trec un pes de sobre... Ho sospitava, però ara n'estic segura. Aquesta lletra, la seva... No és la del manuscrit.

Sacha – Em pensava que havia desaparegut.

Cris – El vaig posar jo en un lloc segur.

Sacha – I quina conclusió treu d'aquesta anàlisi grafològica, senyora inspectora?

Cris – Vostè també és una impostora. Vostè no va escriure aquesta novel·la.

Sacha – Si ho diu vostè...

Cris – Ja m'ho sospitava. La veritable autora no s'hauria conformat mai amb una compensació econòmica.

Sacha – En efecte, no soc qui vostè es pensa.

Cris – Aleshores, qui és?

Sacha – Tant se val qui soc... Vaig conèixer l'autora d'aquest llibre a la presó.

Cris – Encara hi és?

Sacha – No ho sé. Estava malalta. Potser és morta. Potser no. Em va explicar la seva vida. La seva novel·la. Com havia perdut el manuscrit.

Cris – És ella qui l'envia?

Sacha – No. Treballo pel meu compte.

Cris – O sigui que no sap què se n'ha fet...

Sacha – La van traslladar a una altra presó i li vaig perdre la pista. Uns quants anys després, per casualitat, vaig trobar la novel·la del Llorer a la biblioteca de la presó. Me la vaig llegir, vaig recordar aquella història i vaig lligar caps.

Cris – Per què ha esperat tant?

Sacha – Em van deixar en llibertat la setmana passada. Vaig venir directament a casa seva.

Cris – De manera que l'autora de debò no en sap res.

Sacha – Per a vostès no canvia res. Vull els meus calés a canvi del meu silenci.

Cris – El que canvia és que vostè és una xantatgista qualsevol. No una artista a qui nosaltres hàgim robat l'obra. Ni tan sols és escriptora. I la seva carta de deu ratlles és plena de faltes d'ortografia.

Sacha – El seu marit tampoc no és un escriptor de debò. Tots tres som uns lladres. Jo només reclamo la meva part del botí.

Cris – Sí, però ara ja no té cap prova...

Sacha – No s'equivoqui. Ara tinc el manuscrit original. I no està escrit amb la lletra del seu marit.

Cris – El manuscrit?

Sacha – Es pensa que soc idiota, de debò. Amb això de la carta escrita a mà, ja la vaig veure venir. És més espavilada que el seu marit, però no tant com jo.

Cris – Com hauria pogut aconseguir el manuscrit?

Sacha – En escriure aquella carta, ja sabia que vostè correria a comparar-ne la lletra amb la del manuscrit. Jo volia saber si el tenia a casa i, si era així, on el guardava. Vaig estar al cas dels seus moviments i el vaig trobar.

Cris – Torna a jugar de catxa.

Sacha – Baixi al soterrani i comprovi si encara hi és.

Cris – No la crec.

Sacha – Ja l'hi he dit, acabo de sortir de la presó. Quan entro en una casa, sé trobar el racó on la gent amaga allò que més s'estima...

Cris – Malparida.

Sacha li allarga un paper.

Sacha – Aquí té les meves dades bancàries. Vull tenir els diners al compte abans no s'acabi la setmana.

Cris – No pateixi. Els tindrà...

Surt la Cristina.

Escena 11

Entra l'Alexandre.

Àlex – Encara és aquí?

Sacha – Qui sap, potser aviat seré rica. Jo també podré anar a viure en un barri de categoria. He vist que just davant de casa seva hi ha una casa magnífica en venda.

Àlex – No es passi de la ratlla.

Sacha – És clar que també hi ha una altra solució... Molt més senzilla, en certa manera. I molt més barata per a vostè.

Àlex – Quina?

Ella se li acosta amb posat seductor.

Sacha – Casi's amb mi! Fem capítols matrimonials, pactem un règim de comunitat de béns i compartirem els seus drets d'autor.

Àlex – S'oblida de la meva dona. No estic segur que hi estigui d'acord. I jo tampoc...

Sacha fa un petó a l'Alexandre als llavis. Ell queda sorprès, però no la rebutja.

Sacha – Deixi's portar... *(Es torna encara més atrevida.)* Ja veurà com el sorprendré...

Àlex – Això ja ho ha aconseguit... Però no és gens del meu estil.

Sacha – Curiós. No li agrada el meu estil, però bé que va posar el seu nom a la meva novel·la...

Àlex – Parlava més aviat del seu gènere... Força ambigu, per cert...

Sacha – Qui ho sap... Potser hi acabaria agafant el gust...

Entra la Cristina i els sorprèn abraçats. Sacha esclata a riure.

Sacha – No pateixi, l'hi deixo... De moment. Faré una volta pel jardí. Aquí dins fa massa olor de resclosit. Però demà vull els meus calés.

Sacha surt.

Àlex – Perdona, no sé què m'ha passat.

Cris – Em pensava que em diries que t'havia robat un petó. O sigui que no t'ha desagradat?

Àlex – Va, quines coses que se t'acuden.

Cris – És veritat que és més jove que jo. I a més té l'atractiu de la novetat.

Àlex – Ni tan sols estic segur que sigui una dona de debò... No tens res a témer, tranquil·la.

Cris – Potser no. Però tu vigila. Seria capaç de matar per no perdre't.

Fosc.

Escena 12

La Cristina seu a l'escriptori. Entra Sacha.

Sacha – Té els meus diners?

Cris – Aquí els té.

Li allarga un xec. Sacha l'agafa i se'l mira.

Sacha – Deu euros... És una broma?

Cris – És l'import del xec que rep el guanyador del Premi Llorer.

Sacha – No jugui amb mi. Li recordo que acabo de sortir de la presó...

Cris – No hauria hagut d'intentar seduir el meu marit.

Sacha – Què pensa fer? Matar-me? Fins i tot per un crim passional li cauria una pena molt més greu que per un simple plagi. Ho sé per experiència.

La Cristina li allarga un paper.

Cris – Aquí té la meitat dels seus diners: mig milió d'euros. És el justificant de l'ordre de transferència al compte que em va indicar. Tindrà l'altra meitat quan em torni el manuscrit.

Sacha – L'hi tornaré, però primer vull veure els diners al meu compte.

Sacha agafa el justificant que li allarga la Cristina.

Cris – I què em garanteix que no tornarà a fer-nos xantatge?

Sacha – M'ha fet signar un compromís per escrit.

Cris – Ja sap què valen aquests papers...

Sacha – Té raó. Res no m'impedeix tornar quan se m'acabin els diners. Quant es triga a gastar un milió? No hi tinc gaire pràctica, ja ho entendrà.

Cris – No penso passar-me la vida amb aquesta espasa de Dàmocles damunt del cap.

Sacha – I tant que ho suportarà, ja ho veurà. Té més pebrots que el seu marit. Vostè és qui porta els pantalons, tot i que sigui ell qui llueix les medalles...

Cris – A mi ja em va molt bé així.

Sacha – Al final, qui hauria hagut de signar el llibre és vostè. Però ell continuarà presumint als salons de l'alta societat barcelonina i a la televisió.

Cris – Prefereixo moure els fils. No m'agrada estar sota els focus.

Sacha – Llàstima... La llum l'afavoreix molt.

Cris – Li agraden de debò les dones?

Sacha – A la presó, sap?, no es pot triar gaire. De vegades hi acabes agafant el gust...

Sacha s'acosta a la Cristina, que l'esquiva sense arribar a rebutjar-la.

Cris – Fins i tot tenim una sauna. Per si li ve de gust...

Sacha – Per què no?

Cris – És a la caseta que tenim al fons del jardí. Li portaré unes tovalloles.

Sacha – Gràcies... I si vol venir-hi, vostè també...

Cris – D'aquí a un quart d'hora hi seré.

Sacha – L'esperaré. Podrem continuar aquesta conversa tan encantadora.

Cris – Segur que serà una conversa d'allò més calenta...

La Cristina surt.

Fosc.

Escena 13

Entra la Cristina, amb el mòbil a l'orella.

Cris – Sí, això mateix... Li demano que anul·li aquesta transferència. Molt bé, li enviaré una confirmació per correu electrònic. Moltes gràcies. Bon dia...

La Cristina es guarda el mòbil i beu un cafè a glopets. Entra l'Alexandre, preocupat.

Cris – Què passa? Fas cara d'amoïnat. No et trobes bé?

Àlex – Acabo de pujar del jardí. Volia fer una sauna, com cada matí, després de fer càrdio...

Cris – I...?

Àlex – No t'ho creuràs, però aquella dona horrorosa ja hi era.

Cris – Ah, sí?

Àlex – Allà, a la sauna, completament en pilotes.

Cris – No em diguis!

Àlex – I sobretot, completament morta.

Cris – De debò?

Àlex – No fas pas cara de sorpresa...

Cris – No ho sé... Deu haver tingut un infart. De vegades passa, saps? Si tens el cor delicat, no és gaire recomanable fer sauna.

Àlex – Sí, podria ser... Sobretot tenint en compte que semblava que s'hi havia passat tota la nit.

Cris – Quina ocurrència.

Àlex – Tenia la cara vermella com un tomàquet i jeia en un bassal de suor.

Cris – Quin horror! I això que a la porta de la sauna hi ha un rètol que diu que no s'hi ha d'estar més de mitja hora.

Àlex – Sí... No sé què li ha agafat per estar-s'hi tanta estona.

Cris – Ves a saber...

Àlex – Val a dir que la porta estava bloquejada des de fora amb una barra metàl·lica.

Cris – No fotis!

Àlex – Què has fet, Cristina?

Cris – El que tu hauries hagut de fer fa molt de temps si tinguessis una mica de collons.

Àlex – Però per què?

Cris – Perquè amb aquella dona no hauríem acabat mai. Ens hauria fet xantatge tota la vida. I això que acabo de descobrir que l'autora de la novel·la no és ella...

Àlex – No és ella? Llavors qui és?

Cris – Una altra dona, pel que sembla. La devia conèixer a la presó.

Àlex – Sempre he pensat que aquella noia no tenia la classe d'una escriptora. Però aleshores per què l'has matada? Si no n'era l'autora!

Cris – Tenia por que em deixessis. Que marxessis amb ella.

Àlex – Però quines coses que se t'acuden! T'imagines que jo pogués estar amb aquella...?

Cris – Faig broma. Però tant se val que no sigui l'autora. Ho sap tot. Ens hauria fet xantatge igualment.

Àlex – Això és un malson... Em lliuraré a la policia.

Cris – Paraules i prou, com sempre. Fas comèdia mentre esperes que jo et digui què has de fer.

Àlex – Què fem, doncs?

Cris – Podríem intentar fer-ho passar per un accident, però és arriscat...

Àlex – Si ens comencen a preguntar quina relació teníem amb aquella dona i què hi feia, a la nostra sauna...

Cris – Més val fer desaparèixer el cos.

Àlex – Bé... Si et sembla que és millor... I després?

Cris – Després? Res. Tornarem a fer vida normal.

Àlex – Vida normal?

Cris – Prou de parlar. M'acabo el cafè i som-hi. Tenim feina...

Àlex – Déu n'hi do... Deu ser una mort terrible.

Cris – S'ho ha ben buscat.

Àlex – I abans vas anar amb ella a la sauna, tota despullada.

Cris – Havia de guanyar-me la seva confiança...

Àlex – Així que ara ja saps si és un home o una dona.

Cris – Sí.

Àlex – I doncs?

Cris – Ara, què importa? Els cadàvers són unisex.

Àlex – Una dona que mor continua sent femenina?

Cris – Té gràcia. És teu?

Àlex – Tampoc, per desgràcia... És una cançó de Brigitte Fontaine.

Cris – Ara mateix en tindràs la resposta... Som-hi...

Fosc.

Escena 14

Entren la Cristina i l'Alexandre, carregant el cos inert de Sacha. Ell l'agafa pels peus; ella, per les espatlles. La deixen caure al sofà sense miraments.

Àlex – No em pensava que pesés tant... I això que ha perdut tota aquella aigua.

Cris – Coneixes l'expressió «Pesar com un ase mort»?

Àlex – I què?

Cris – Doncs això demostra que un mort pesa més que un viu.

Àlex – Mentre no ens pesi a la consciència...

Cris – Has tret el cotxe del garatge?

Àlex – És a baix.

Cris – Perfecte.

Àlex – I com ens en desfarem, del cadàver?

Cris – Ens l'endurem a la casa que tenim a Begur, a la Costa Brava. El farem a trossos, incinerarem les restes a l'estufa de llenya i escamparem les cendres des de dalt d'un penya-segat.

Àlex – Em fas por, Cristina. Sembla que ho hagis fet tota la vida...

Cris – Fes el que et dic i tot anirà bé.

Àlex – Sempre he confiat cegament en tu, però no sé per què, ara tinc un mal pressentiment.

Cris – Tens cap altra solució?

Àlex – No...

Cris – Doncs no perdem el temps.

Àlex – D'acord... I a més, després de tota una nit a la sauna, la incineració serà més fàcil. Ja ha trencat aigües...

Cris – De debò et sembla que ara és el moment de fer acudits?

Àlex – Tens raó. Em sembla que ara tenim una altra urgència a les mans...

Cris – L'emboliquem amb la catifa i llestos.

Àlex – Per fer què?

Cris – No ho sé. A totes les pel·lícules ho fan així.

Àlex – D'acord...

Es disposen a embolicar el cos amb la catifa.

Cris – Em sembla que la catifa és massa petita.

Àlex – Ens l'endurem tal com està.

Cris – Aquesta vegada l'agafaré jo pels peus. Així em pesarà menys.

Àlex – D'acord...

Tornen a agafar el cos i se l'enduen.

Fosc.

Escena 15

Entren l'Alexandre i la Cristina, de molt bon humor.

Àlex – Ens ha anat bé aquesta escapadeta a la Costa Brava, no? Fem més bona cara.

Cris – Sí... Passejar arran de mar. Respirar aire pur.

Àlex – Retrobar el gust de les coses autèntiques.

Cris – Cada cop que hi torno, tinc la sensació de tornar a les meves arrels.

Àlex – A l'Empordà? Per molt enrere que hagis resseguit l'arbre genealògic, la teva família no s'ha mogut mai de Sarrià.

Cris – Les arrels són allà on et sents a casa i et pots permetre comprar una segona residència.

Àlex – És curiós, tinc la sensació que aquesta experiència ens ha unit encara més.

Cris – Jo també.

Àlex – I ara que ja no tenim res per amagar, em sento més tranquil. Tu no?

Cris – Res per amagar? L'un a l'altre, vols dir?

Àlex – És clar... Dimarts sopem a casa dels teus pares, com sempre?

Cris – Sí, com sempre.

Àlex – Perfecte. Em farà il·lusió veure'ls.

Cris – És veritat. Fa molt de temps que no els veiem.

Àlex – Dues setmanes, de fet.

Cris – Sí, és el que deia.

Àlex *(agafant un diari)* – A veure, com va el món?

L'Alexandre desplega el diari i comença a fullejar-lo.

Cris – Ja ha començat la temporada de novetats literàries.

Àlex – Per desgràcia, no correm el perill de guanyar cap premi. No tenim res per publicar...

Cris – De moment...

La Cristina treu un manuscrit i comença a llegir-lo. Tots dos llegeixen una estona, cadascú pel seu cantó. Aleshores l'Alexandre es fixa en el manuscrit.

Àlex – Altre cop aquell maleït manuscrit?

Cris – Aquest és un altre.

Àlex – Un altre?

Cris – El vaig trobar a l'habitació de convidats, sota una post del parquet...

Àlex – Doncs l'hi devia amagar ella... És un miracle! Ja havia trobat la seva Bíblia en un tren, i ara que és morta ens deixa també el Nou Testament...

Cris – Tots dos manuscrits estan escrits amb la mateixa lletra.

Àlex – O sigui que, al final, potser sí que n'era l'autora?

Cris – Podria ser...

Àlex – Aquella dona era el dimoni en persona.

Cris – Sí... Hem fet bé de desfer-nos-en.

Àlex – Si expliquéssim aquesta història a algú, no se la creuria.

Cris – Per això no l'explicarem a ningú.

Àlex – Tret dels nostres lectors, potser. Reconeix-ho: donaria per a una bona novel·la, no?

Cris – Ja està feta.

Àlex – Com dius?

Cris – És la història que explica aquesta segona novel·la.

Àlex – Quina mala sort que tinc! Sempre hi ha algú a qui se li acuden les bones idees abans que a mi. Què em queda, a part del plagi? *(Pausa.)* I és bo, aquest manuscrit?

Cris – Encara millor que el primer...

Àlex – El meu agent no para de pressionar-me perquè publiqui alguna altra cosa.

Cris – Per què no signes aquest? Creu-me, està perfectament a la teva altura.

Àlex – Al cap i a la fi, ara és morta... Diguem que som els hereus legítims dels seus drets d'autor.

Cris – Sempre trobes la paraula justa, amor meu. Deu ser això el que et fa un escriptor d'èxit. Sí, hi tenim dret. Som d'aquella classe de gent que es creu que té dret a tot. I això no té pas pinta de canviar aviat.

Àlex – Em pregunto què devia haver fet per acabar a la presó...

Cris – I pensar que quan va venir a veure'ns no tenia cap prova. El manuscrit el tenia jo. Si tu no ho haguessis confessat tot...

Àlex – És veritat. Vaig caure de quatre grapes al parany. No hauria hagut de confessar res. Però em va agafar per sorpresa. Et prometo que la pròxima vegada...

Cris – La pròxima vegada?

Àlex – Ara em temo que en qualsevol moment trucaran a la porta i apareixerà un altre dels meus milers de lectors que m'acusarà d'haver trobat el llibre en un tren.

Cris – Tal com ho expliques tu mateix al pròleg del llibre.

Àlex – Tampoc no els podem matar tots.

Cris – No quedaria ningú per comprar els teus llibres.

Àlex – Quin títol té, la meva nova novel·la?

Cris – Plagi.

Àlex – Potser haurem de canviar-li el títol abans de lliurar el manuscrit a l'editor.

Cris – El nostre estimat Marc... Per cert, ja els has confirmat allò de Baqueira per Nadal?

Àlex – Sí, sí... Ja està tot acordat. I la sessió de signatures també està organitzada.

Cris – Perfecte. L'aire del Pirineu ens anirà bé per canviar una mica. Perquè, entre nosaltres, la Costa Brava...

Sona el telèfon.

Àlex – Creus que és un altre xantatgista?

Cris – Aviat ho sabrem...

Àlex – Per cert, i si és una dona? Una altra amant... dels meus diners?

Cris – Contesta!

Ell despenja el telèfon.

Àlex – Digui? Sí... Sí, sí, soc jo mateix... D'acord... Bé... Sí, i tant, és tot un honor, és clar... Gràcies per avisar-me... *(Penja.)* Trucaven de la Generalitat. Em donaran la Medalla d'Or... pel conjunt de la meva obra.

Cris – Ah, sí?

Àlex – Ni tan sols sembles sorpresa.

Cris – Ja pots donar les gràcies al papa. N'ha parlat amb el president de la Generalitat.

Àlex – Hauré de tornar a escriure un discurs.

Cris – És el preu de la fama.

Àlex – En fi... Mentre no em demanin que escrigui llibres...

Se sent una música fluixa, que va augmentant de volum molt a poc a poc. Torna Sacha, s'asseu a l'escriptori i comença a fer correccions al manuscrit.

Cris – Doncs sí... La vida és una mentida.

Àlex – M'estimes?

Cris – Què vols que et contesti?

Àlex – Que sí?

Cris – Doncs t'estimo. I tu?

Àlex – Sí... *(Pausa.)* M'estimo.

Cris – Té gràcia...

Àlex – És de Sacha... *(Ella el mira amb sorpresa.)* Sacha Guitry.

Cris – Tens raó. D'ara endavant, plagia autors que ja siguin morts. Així m'estalviaré haver-los de matar.

Se somriuen mentre Sacha continua escrivint.

Fi.

L’autor

Nascut el 1955 a Auvers-sur-Oise, Jean-Pierre Martinez va pujar per primera vegada als escenaris com a bateria de diversos grups de rock, abans de convertir-se en semiòleg publicitari. Posteriorment, va treballar com a guionista de televisió i va tornar als escenaris com a dramaturg. Ha escrit un centenar de guions per a la petita pantalla i més de cent comèdies teatrals, algunes de les quals ja s’han convertit en clàssics (*Divendres 13* o *Strip Poker*). Actualment, és un dels autors contemporanis més representats a França i als països francòfons. D’altra banda, diverses de les seves obres, traduïdes al castellà i a l’anglès, es representen regularment als Estats Units i a l’Amèrica Llatina.

Per als aficionats i els professionals que busquen un text per portar a escena, Jean-Pierre Martinez ha optat per oferir les seves obres en descàrrega gratuïta des dels seus llocs web:

https://jeanpierremartinez.net/
https://comediatheque.net/

Tanmateix, el pagament dels drets de representació, que constitueixen una remuneració justa pel treball de l’autor, és una obligació legal. Tant si es tracta d’una companyia amateur com professional, cal sol·licitar autorització per representar l’obra i abonar els drets corresponents a la producció.

Jean-Pierre Martinez està representat per la Societat d’Autors i Compositors Dramàtics (SACD).

Per posar-vos en contacte amb Jean-Pierre Martinez i sol·licitar autorització per representar alguna de les seves obres, utilitzeu el formulari de contacte disponible als seus llocs web.

Després d’haver iniciat la seva trajectòria com a bateria, Jean-Pierre Martinez ha tornat recentment a la música, creant cançons originals inspirades en els seus poemes i les seves obres teatrals.

Amb Jean-Pierre Martinez Music, dona continuïtat a aquest univers en forma de cançons originals: relats breus, humorístics o melancòlics, en què la cançó es converteix de vegades en una petita escena teatral.

https://jeanpierremartinezmusic.com/

Totes les obres de Jean-Pierre Martinez es poden descarregar gratuïtament des dels seus llocs web:

https://jeanpierremartinez.net/

https://comediatheque.net/

Aquest text està protegit per les lleis relatives als drets de propietat intel·lectual. Qualsevol infracció dels drets d'autor és punible amb una multa de fins a 300.000 euros i una pena de fins a tres anys de presó.

Avinyó – novembre de 2026

ISBN 978-2-38602-529-7

© La Comédiathèque

Obra de descàrrega gratuïta.